

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania M. B. i R. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o ustalenie nieistnienia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej M. B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z odwołania M. B. i R. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. o ustalenie nieistnienia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym oddalił apelację odwołującej się M. B..

Odwołująca się zaskarżyła powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie: „i. Niejasność kryteriów rozróżnienia zobowiązania rezultatu od zobowiązania starannego działania w przypadku, w którym przedmiotem umowy jest cykliczne doprowadzanie rzeczy w niej oznaczonej do konkretnego stanu; ii. Wpływ określenia przez strony zobowiązania jednej z nich jako zobowiązania rezultatu na możliwość

zakwalifikowania przedmiotu tej umowy jako dzieła w rozumieniu art. 627 KC; iii. Konieczność określenia granic odmiennej od woli stron wykładni i kwalifikacji prawnej umów zawieranych pomiędzy tymi stronami w sytuacji, gdy treść umowy, jej cel oraz zgodny zamiar stron wskazują na jej konkretny charakter zgodny z wykładnią dokonaną przez strony umowy i wymogów prowadzenia takiej wykładni i kwalifikacji prawnej”. W ocenie odwołującej się w sprawie istnieje również potrzeba dokonania wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości, tj. art. 627 k.c. przez określenie, czy przedmiotem umowy o dzieło może być zobowiązanie przyjmującego zamówienie do cyklicznego doprowadzania rzeczy do stanu określonego w umowie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawione przez odwołującą się kwestie nie spełniają wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane we wniosku zagadnienia prawne, a także wskazywana potrzeba wykładni przepisu prawnego, zostały już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Na wyjaśnienie

powołanych kwestii w judykaturze wskazał Sąd Najwyższy już w obszernym uzasadnieniu postanowienia z 7 stycznia 2014 r., II UK 414/13, niepublikowanym. Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był charakter umów zwartych między M. R. a R. R. zatytułowanych umowami o dzieło, na podstawie których R. R. zobowiązał się do wykonywania czynności takich jak: wysprzątanie budynków – pomieszczeń wspólnego użytkowania i urządzeń budynków (pralni, suszarni, klatek schodowych), wymycia lamperii, okien i drzwi do budynków, codzienne wysprzątanie i odśnieżenie powierzchni utwardzonej terenów przynależnych do budynków (chodników, jezdni osiedlowych i podwórek) oraz codzienne wysprzątanie powierzchni nieutwardzonych (trawników, placów zabaw, podwórek). W ocenie Sądów obu instancji zawarte pomiędzy stronami umowy były umowami o świadczenie usług, do których znajdują zastosowanie przepisy dotyczące umowy zlecenia, nie zaś umowami o dzieło. Powyższe potwierdzenie znajduje w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku Sądu Najwyższego z 27 marca 2013 r., I CSK 403/12, LEX nr 1341643, wskazano, że umowa o dzieło, będąca umową rezultatu, różni się od umów starannego działania koniecznością osiągnięcia oznaczonego rezultatu ludzkiej pracy, który musi mieć charakter samoistny i musi być ucieleśniony, a więc przybrać określoną postać w świecie zjawisk zewnętrznych, przy czym rezultat ten musi być sprawdzalny, czyli zdalny do poddania sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Przyjmuje się, że o określeniu rezultatu właściwego umowie o dzieło decyduje wymaganie, by dzieło miało charakter samoistny względem twórcy, tzn. by pozostawało niezależne od dalszego działania twórcy oraz by stało się wartością autonomiczną w obrocie (wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2014 r., II UK 420/13, LEX nr 1480060). Odnosząc się do ustalonego w sprawie stanu faktycznego zauważyć również można, że w judykaturze za umowę o dzieło w rozumieniu art. 627 k.c. nie uznano np. przygotowania owoców do spożycia lub do dalszego przetworzenia (wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 2013 r., II UK 201/12, LEX nr 1341964), czy też czynności polegających na przemieszczaniu i układaniu w stosy drewna, przy pomocy własnego środka transportu (wyrok Sądu Najwyższego z 28 marca 2000 r., II UKN 386/99, OSNP 2001 nr 16, poz. 522).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.